

Kaj Ádám – Szemes Péter – Bence Lajos

Lendvai képek

Gábor Zoltán freskói alapján

Negyedik kép

NYÁR, MAGYAROK

Mazug és Bökény fehér vásznat feszítenek a színpadon, mikor végeznek, mögé állnak, és Regős bújik ki a takarásból. Regős éneke közben Mazug és Bökény árnyjátékként adják elő Bulcsú vezér kivégzését.

REGŐS

*Minő neves fejedelemnek
nevezitek én nevemet,
minő híres fejedelemnek
hírelitek én híremet?*

*Balról Duna habja harsog,
hordja hírem messzi Délnek,
jobbról döngő Dráva harsog,
hordja hírem Napkeletnek.
Hét országon, hét határon
hírelük a hírem messze,
hat országban, hat határban
hatalmamról zeng a szó.
Haj rege, rejtem!*

*Hét országban, hét határban
hegyen-völgyön, vadon földön
uralják az én uralmam,
hordozzák az én hatalmam.
Haj rege, rejtem!
Tengerparton, folyóparton,
hat határban, új mezőkön
legelnek a lovaim,
bolyongnak a barmaim.
Hét határban, hat országban
nyargalnak én népeim,
vágatnak én feleim.
Falas város fala között,
köves város köve között
lobognak én tüzeim,
ropognak én lángjaim.
Haj rege, rejtem!*

*Minő neves fejedelemnek
nevezitek én nevemet,
minő híres fejedelemnek
hírelitek én híremet?
Haj rege, rejtem!*

*Teutonok hitvány népe,
köti kezem kötelekkel,
szorogatja szíjhurokkal,
megvasalja rabvasakkal,
férfikezem veri vasba,
piros színem köpi szembe,
párducbőröm vonja porba,
görbe kardom veti sárba.
Haj rege, rejtem!
Teutonok tetves népe
vitéz voltom megcsúfolja,
aranynyergen osztokodik,
vaskengyelen viaskodik.
Haj rege, rejtem!*

*Áll a tetőn akasztófa,
akasztófán hóhér hurok,
körülotte kurafiak,
tetves, hitvány teutonok.
Haj rege, rejtem!*

*Kötél torkom megszakasztja,
szívem kötél megakasztja,
megakasztja, szavam szegi,
teutonok tetves népe
elvesztemet úgy röhögi.
Haj rege, rejtem!²*

Árnyjáték vége, Regős eltűnik. Mazug és Bökény előre jönnek.

MAZUG

Én a felét se hiszem ennek. Már miért kaptunk volna ki?! Eddig mindig nyertünk. Most meg hirtelen csak úgy elvernek... na ne. Hülyeség az egész.

BÖKÉNY

A Regős mondta.

MAZUG

Sok mindet mond az. Például a sárkányokról. De kérdem én, láttál valaha is sárkányt?

2 A szöveg Kodolányi János *Julianus barátja* részletének átírata.

BÖKÉNY

Sárkányt történetesen nem. De szarvast, azt igen.

MAZUG

A szarvasról senki sem állította, hogy nem létezik. A sárkányhistoria viszont egy humbug, ahogy a csatavesztés is.

BÖKÉNY

Ugyan, Mazug, miért találná ki ilyent?

MAZUG

Megmondom én. (*suttogja*) Besenyő propaganda. A besenyők már a spájzban vannak. Azt akarják, hogy megijedjünk, és önként megadjuk magunkat. Amit ez az énekmondó művel, *hazaárulás*. A besenyők kémje. Én mondom, az ilyent nem megfizetni kéne, hanem felkötni az első fára.

REGŐS

(*a takarásból*) Na, na, na, na.

MAZUG

Óvatosnak kell lennünk. Tele van a környék besenyő kémekkel. És ha nem vigyázunk... Csak remélni tudjuk, hogy Bulcsú apa időben hazatér.

BÖKÉNY

Mi van, ha mégis igaz a hír, és halott?

MAZUG

Nem figyeltél az előbb? Pontosan ezt akarják. Hogy elhiggyük. Aki ismeri Bulcsút, nem dől be ennek. Előbb marad a harcmezőn, mintsem hurokba dugja a fejét. Aztán vele van Lél meg Súr is. Ezeknek még az isten se tudna ártani, hát még az ördög. Ne féljél, Bökény, ne féljél. Nem lesz itt semmi gond.

BÖKÉNY

Azért mégis csak furcsa. Már rég itthon kéne lenniük.

MAZUG

Augusztus van. Most mennek haza a vendégmunkások. Ilyenkor mindig bedugulnak az utak.

BÖKÉNY

Mondd csak, Mazug, te sokat jártál nyugatra?

MAZUG

Eléggé. Akkor nyitottuk meg a határokat. Nagy volt az eufória a törzsben. Én meg friss házias voltam ráadásul. Aztán tudod, milyenek a fiatal nők: nekik minden kell és az is azonnal. Amikor eleget sipítottak a fülünkbe, lóra pattantunk a cimborákkal, aztán hoztunk mindenféle dolgot. Nem mondanám, hogy a külföldi népek repestek a boldogságtól. Néhány helyen táblákon hirdették, hogy „magyar, ne loj”, de mi mindig rendesen fizettünk, igaz, hogy leginkább vasban és nyíllal.

BÖKÉNY

És féltek tőletek?

MAZUG

Rettegték a magyarok istenét, és rettegek ma is. Mióta megvívtuk Pozsonyt, nincs az a teuton vagy talján ördög, aki az utunkba állna. Megnyergeltük Európát, és nyerít a sok kis kincses ládika. Majd csak figyelj meg, Bulcsú micsoda rakománnyal tér meg.

BÖKÉNY

Mazug, én mikor mehetek kalandozni? Egészen kedvet kaptam hozzá. Maholnap házas is leszek, hozhatnék valami szépet ajándékba.

MAZUG

Előbb szerezzél lovat, aztán beszélünk róla. Talán összehívom a régi cimborákat. Csak így utoljára. Nostalgiaiból felgyújtánánk néhány falut... aratásra már itthon is lennénk.

BÖKÉNY

Ó, de jó is volna. Szeretném hinni, hogy a Regős tévedett.

REGŐS (*belép*)

Én, kérem, sohasem tévedek. Maga pedig nagyon gyorsan hagyjon fel ezzel a gyalázkodással, mert bepanaszolom a fejedelemnél. Mégis mire föl sérteget? Látott már besenyőt? Akkor miről beszél?

MAZUG

Vigyázz, Bökény, ez teljesen bolond.

REGŐS

Tudja mit? Sértegessen csak kedvére, de sose kérdőjelezze meg a munkám. Én, kérem, alapító tagja vagyok a Garabonciások, Táltosok, Énekmondók és Egyéb Bűbajosok Szakszervezetének. Nekem szakmai hitelem van és azt eddig senki sem kérdőjelezte meg. Még maga Bulcsú vezér sem, aki, ha tetszik, ha nem, igenis megtért a legfőbb istenséghez. Ahogyan Lél és Súr vezérek is. Itt egy faág róla, rárótták az egész históriát. Maga szerint a hatodik ujjamból szoptam? Regős vagyok az istenek szerelmére, nem jövőbelátó. Mindig alaposan utánanézek a dolgoknak. Sárkányok pedig igenis léteznek, ezt tudnia kéne, hiszen az egyik a maga felesége. (*elbújik, Mazug utánakapna*)

MAZUG

Gyere csak ide, te... te címeres dalnok... te fülkaparás... egyszer úgylis elhúzom a nótád.

BÖKÉNY

Viszont a faág valódi. Sajnos.

MAZUG

Akárki írhatta ezt. Mutasd csak. Mik ezek az aprócska rovások? (*eldobja az ágat*) Ez még nem bizonyít semmit. Majd ha egy szemtanú szájából hallom az egészet. Nem, nem jó. Majd ha egy megbízható szemtanú szájából hallom az egészet, akiről bizonyítható, hogy sohasem állt a besenyők szolgálatában.

GYÁSZMAGYAR

(*még kintről*) „Nyugatra ők nem mentek szívesen.”

MAZUG

Szóltál?

BÖKÉNY

Nem én.

GYÁSZMAGYAR

„Kelet elég bort és rózsát terem.”

MAZUG

Te Regős!

REGŐS

(*takarásból*) Hiszen hallgatok.

GYÁSZMAGYAR

„Idegen földön halni nem öröm”

MAZUG

Én biztosan nem vagyok.

GYÁSZMAGYAR

(*bent mondja már*) „És verekedni csak örökösön”

MAZUG

Ki vagy, szomorú ember?

Gyászmagyar nem válaszol.

BÖKÉNY

Lehet, hogy nem érti a nyelvünk.

MAZUG

KI-VAGY-TE?

BÖKÉNY

A fülét mutatja... vagyis a... Öregisten, Mazug, hiányzik a füle. Valaki levágta neki.

MAZUG

De ki csinálna ilyen szörnyűséget?

BÖKÉNY

Nézd a ruháját! Nézd, mi van rajta! Lehet, hogy lovas Bulcsú seregéből... honnan jössz, testvér?... harcból? csatából?... harc... csata... mező... vér... katonák... hogyan mutogassam el?! (*próbálkozik*)

GYÁSZMAGYAR

„Harcoltak, mert így mondta a vezér,
De nem tudták, hogy kinek és miér?
S hogy a seregnek gyászos vége lett,
Hát ők megmentették az életet.

Fülük levágva, orruk csonka, jaj,
Fogadja őket átok és kacaj”³
Átok és kacaj...

BÖKÉNY

Semmi kétség, a csatából jött. Közben megcsonkították és a lovát is elvették tőle. Így vándorolt
annyi kilométert. Véresen és gyalog.

MAZUG

Bulcsú meghalt.

BÖKÉNY

Úgy tért haza a kalandozásból, mint egy koldus. Még a koldusnál is szegényebben.

MAZUG

Bulcsú meghalt. Megölték a teuton kutyák. Jaj, hogy legyen átkozott a nap, amikor igaza lett a
fazékhangúnak. Kardot! Az kell ide! Kardot és lovat!

REGŐS

*(előbűjlik) Bosszú, bosszú, véres bosszú,
lobogj fennen, lánggal égő,
lángod hasson fellegekbe,
fellegekbe Ég Atyához,
füstöd fusson messze földre,
messze földre, városokba,
teutonok tereire,
kőre rakott köveire,
onnét szálljon Ég Urához,
aranyháza aranyára,
ezüstháza ezüstjére,
Kisistenek elejébe,
Boldogasszony szép színére,
haj rege, rejtem!*⁴

Harci zaj. Majd úgy szakad meg, mintha Gyászmagyar intette volna le.

GYÁSZMAGYAR

„Élni, élni kell
És csonkán, bénán is remélni kell!”

Bökény indul ki.

³ A részletek Juhász Gyula *A gyászmagyarok* című verséből származnak.

⁴ A szöveg Kodolányi János *Julianus barátja* részletének átírata.

GYÁSZMAGYAR

„Élni, élni kell
És csonkán, bénán is remélni kell!”⁵

MAZUG

Hova indulsz, Bökény?

BÖKÉNY

Szerzek egy lovat és egy kardot. Még nem tudom honnan, lehet, kölcsönkérek valakitől. Bár nekem senki se szeret kölcsönadni, azt mondják, nem vigyázok eléggé a dolgokra. Egyszer vesztettem el valamit, de arra sem emlékszem, hogy egyáltalán mi volt az...

MAZUG

Maradj a seggeden, fiam. A kalandozásoknak vége, ami először szomorúan hangzik, de azért ne lógasd a fejed. Örökké úgysem rohangálhattunk volna szerteszét a világban, az csak hazátlanná teszi az embert. Nekünk meg otthont kell építenünk, és nemcsak a mi törzsünknek, hanem az összes többinek is. Nyugaton ezt hívják hazának. Most majd megtanuljuk a védekezést is és visszaverjük az új kalandozókat. Mert abban biztos lehetsz, Bökény, hogy ide nem sétál be egykönnyen semmiféle ellenség.

Ötödik kép

NYÁR, TÖRÖKÖK „1603”

(A jelenet 1795-ben játszódik, amikor megtalálják Hadik Mihály mumifikálódott holttestét)

PLÉBÁNOS

Megvizsgáltam ezt a bizonyos izét, és úgy találtam, hogy teljesen ártalmatlan.

ELSŐ KŐMŰVES

Magára nem jelent veszélyt, maga pap, így védve van az ilyen pokolbéli jelenésektől.

MÁSODIK KŐMŰVES

Bezzeg, Sebő majdnem otthagya a fogát.

ELSŐ KŐMŰVES

Annyira megijedt a szörnyetegtől, hogy leesett a lépcsőn.

MÁSODIK KŐMŰVES

Legalább mondja azt, hogy visszaküldte oda, ahonnan jött. Hiszen volt magánál mindenféle szentes holmi.

PLÉBÁNOS

Emberek, ne hagyják becsapni magukat. Nem látták, hogy ez csak tréfa volt. Valaki felcipelte azt a holttestet a szőszékre és beöltöztette papnak.

ELSŐ KŐMŰVES

De hiszen fekete volt, mint az éjszaka.

⁵ A részlet Juhász Gyula *A gyászmagyarok* című verséből származik.

MÁSODIK KŐMŰVES

A bőre meg száraz volt, a csontjai pedig kilátszottak.

PLÉBÁNOS

Biztosíthatom magukat, hogy az illető teljesen halott és a lelke nem maradt a kápolna falai között. Az viszont engem is érdekelne, hogy honnan került elő a holttest és ki volt, aki így űzött gúnyt az egyházi hivatásból.

ELSŐ KŐMŰVES

Szerintem az a Dervalics lány volt. Annak még a szeme se áll jól.

MÁSODIK KŐMŰVES

Az játszott lent a kriptában a testvéreivel.

PLÉBÁNOS

Azt ne mondják, hogy a kriptából vitték fel?!

ELSŐ KŐMŰVES

Mi éppen kint hűsöltünk, amikor ezek leosontak és elkezdték a koporsó fedelét feszegetni. Addig-addig csinálták, amíg le nem jött. Aztán ott feküdt a holttest. Mi visszatettük rá a fedelet, elmondtunk egy Miatyánkot, aztán folytattuk szépen a pihenést.

MÁSODIK KŐMŰVES

A fene gondolta volna, hogy ez majd kikel a koporsóból és feketemisét megy tartani.

PLÉBÁNOS

Hányszor mondjam még maguknak, hogy az nem szörny és nem is démon. Ha valóban a kriptából való, nem más, mint Hadik Mihály földi maradványa. Egy istenfélő katonaemberé. 1733-ban temették el a kápolnában.

ELSŐ KŐMŰVES

Az nem létezik.

PLÉBÁNOS

Ott van a koporsó oldalán.

ELSŐ KŐMŰVES

Akkor is rossz a dátum. Ugyanis Hadik Mihály 1603-ban esett el, amikor a törökök megtámadták a várat. Ezt mindenki tudja errefelé. Még a rostások is.

PLÉBÁNOS

Képtelenség! Annak a Hadik Andrásnak volt az édesapja, aki megsarcolta Berlint. És nem volt az olyan régen. Matuzsálemkorú emberekről pedig csak a Szentírásban olvasni.

MÁSODIK KŐMŰVES

Lehet, hogy több Mihály is volt abban a családban. Minálunk például én vagyok az ötödik... István a keresztségben.

PLÉBÁNOS

Ha így is van, ez a Mihály nem a maguk legendás Mihálya.

ELSŐ KŐMŰVES

Fittyfenét. Ezen a szent helyen halt meg, logikus, hogy ide is temették. Mi persze csak sejtettük eddig, mert az öregek így beszéltek, de most itt a bizonyíték.

MÁSODIK KŐMŰVES

És így már teljesen érthető, hogy mitől olyan fekete és száraz. Régóta foszlik ebben a kápolnában.

PLÉBÁNOS

A kápolna nincs száz éves. Amikor az a csata zajlott, még nem is állt. És kétszáz év alatt a holttestek általában elporladnak, arról nem is szólva, hogy nem szoktak feketék meg szárazak lenni. Kivétel, ha mumifikálják őket.

ELSŐ KŐMŰVES

Hogy mit csinálnak?

PLÉBÁNOS

Mumifikálják, ahogy a fáraókat Egyiptusban. Mindesetre különös. Biztosan van rá valami ésszerű magyarázat.

ELSŐ KŐMŰVES

Lehet, hogy csoda történt. Az Isten így jutalmazta meg. Annyi szentről hallani hasonlót. Hát ha maga is az volt.

MÁSODIK KŐMŰVES

(áhitattal) Lendvai Szent Mihály.

PLÉBÁNOS

Ugyan, ne bolondozzanak. Az egyház nem avat szentté boldog-boldogtalant.

ELSŐ KŐMŰVES

Harcolt az ottomán ellen, védte a kereszténységet, és mártírhálált halt. Isten bajnoka volt.

PLÉBÁNOS

Én csak azt mondom, egy mumifikáció önmagában még kevés. Csodáknak és gyógyulásoknak kéne történnie, hogy egyáltalán figyelmet kapjon.

ELSŐ KŐMŰVES

Az is csoda volt, hogy Sebő nem törte ki a nyakát. Egy-két zúzódással megúsza.

MÁSODIK KŐMŰVES

Nekem egész nap hasogatott a fejem, de amikor megláttam a szószéken, egyből elmúlt.

ELSŐ KŐMŰVES

Tessék, az első gyógyulás. Maga a pap, a maga feladata feljegyezni a hasonlókat.

MÁSODIK KŐMŰVES

Még jól is jöhet magának. Ha híre megy, ezrek és ezrek fognak ide zarándokolni. Igazi búcsújáróhely leszünk. A sánták járni fognak, a vakok pedig látni. És akkor a kápolna kicsinek bizonyul majd és bővítésre szorul. Mi pedig egy hatalmas bazilikát építünk a helyére.

PLÉBÁNOS

Az előbb még szörnyet és démont emlegettek, most meg már imádni is hajlandók volnának?!

ELSŐ KŐMŰVES

Tamáskodtunk csak, de bánjuk már nagyon

MÁSODIK KŐMŰVES

Ha tudom előre, hogy az a Dervalics lány ilyeneken töri a fejét... No, majd beszélek az apjával és lesz nemulass. Így meggyalázni egy kegyhelyet. Játszik egy kétszáz éves szenttel, mintha rongybaba lenne...

PLÉBÁNOS

1733! A halálozás ideje 1733.

ELSŐ KŐMŰVES

Én pedig azt mondom: 1603. Abban az évben volt Hadik Mihály, a lendvai hős halála.

A két kőműves leülteti a Plébánost, majd vásznat veszítenek ki, és mintha egy wayang előadást látnánk, bábokkal el is játsszák, amiről mesélnék.

MÁSODIK KŐMŰVES

Bánffy Kristóf volt a kapitány! Amikor a tudomására jutott, hogy a török Lendva elfoglalására készül, segítséget kért Hadiktól, mert jó katona hírében állt. Az igent mondott és a közeli erdőben bújt el a csapatával, hogy onnan lepje meg az ottománokat. Aztán ahogy jelt kapott a várból, már vágta és kaszabolta őket.

ELSŐ KŐMŰVES

Akkor kitört Bánffy Kristóf 500 lovassal, oldalba támadta a kutyákat és Hadikkal közösen a közeli mocsárba kergették őket, pasával, basával együtt. Ott veszett el mind egy szálig.

MÁSODIK KŐMŰVES

Ej, az nem így volt! Még azelőtt, hogy a gróf kirohant volna, Hadik elkezdett a Csonkadomb felé vágatni. A törökök meg nosza utána. A legmeredekebb utat választotta és amerre vágatott, virág nőtt a lova nyomában. Legalábbis az öregek így beszéltek. Aztán az egyik török utána kapott és el is találta a fején, Hadik erre meg legurult a dombról és beleesett a vízfolyásba. Csak másnap találták meg, akkor már halott volt.

ELSŐ KŐMŰVES

A lova botlott meg, azért gurult le a dombról.

MÁSODIK KŐMŰVES

A török vágta fejbe. Kétszer is. Kétszer kapott halálos sérülést.

ELSŐ KŐMŰVES

A lóról leesve is beüthette a fejét. A domb meredek volt, a ló meg nem bírta és eltévesztette a lépést. Törökugratni akart, de nem jött össze sajnós.

MÁSODIK KŐMŰVES

Nem azért ment föl a dombra, hogy törökugrasson, hanem mert látta, hogy a várkisasszony le akar ugrani a toronyból. Hadik ugyanis a jegyese volt és ő azt hitte, hogy a kedvese meghalt. Utána valóban meg is halt, de a kisasszony még előtte leugrott a toronyból.

ELSŐ KŐMŰVES

Még a csata előtt ugrott le a várkisasszony. Udvarolt neki egy török is, egy nyalka vitéz, aztán párbajra hívta Hadikot. A kisasszony a várból nézte a küzdelmet. Amikor a vitézek közül az egyik eldőlt, leugrott a várból, mert azt hitte, hogy Hadik volt a vesztes. De balszerencséjére éppen, hogy az ottomán maradt alul.

MÁSODIK KŐMŰVES

Ha jobban belegondolok, a lányt is szentté lehetne avatni.

ELSŐ KŐMŰVES

Két szent egy csapásra!

PLÉBÁNOS

Inkább jöjjenek és segítsenek visszazárni azt a koporsót. *(el)*

ELSŐ KŐMŰVES

Mindjárt építeni kéne egy másik bazilikát is. Vagy egy piramist.

Hatodik kép

SÖTÉTSÉG (1941-1945) ÉS MA (1945)

A színpadon három sándarab fekszik, egymás felé tartanak, de nem érnek össze. Mindháromon egy-egy férfi áll. A férfiak sűrke kabátot hordanak, fejükön kalap, kezükben üres bőrönd. Az Első Férfi karján fehér, a Második Férfi sárga, a Harmadik Férfi pedig vörös szalag van átkötve. Első Férfi János, Második férfi Abraham Mendel, a Harmadik férfi Ljubo.

ELSŐ FÉRFI

Háború idején a vonatok késnek.

MÁSODIK FÉRFI

Mindig pontosan, menetrendszerűen járnak.

HARMADIK FÉRFI

Az állomásokon lecserélték a táblát.

ELSŐ FÉRFI

Határsáv.

HARMADIK FÉRFI
Elcsatolt terület.

MÁSODIK FÉRFI
Otthon.

Csend.

ELSŐ FÉRFI
A sínek véget érnek valahol.

MÁSODIK FÉRFI
Az ember véget ér valahol.

HARMADIK FÉRFI
A történelem véget ér valahol.

ELSŐ FÉRFI
A sínek véget érnek valahol!

HARMADIK FÉRFI
Felrobbantották a németek.

ELSŐ FÉRFI
Felrobbantották a partizánok.

MÁSODIK FÉRFI
Felszedték a vaskereskedők.

Csend.

ELSŐ FÉRFI
Mozdonyok tömjénezik az eget.

MÁSODIK FÉRFI
Elszaporodnak a gótbetűk.

HARMADIK FÉRFI
Idegen nyelven mondják be az érkező vonatot.

ELSŐ FÉRFI
Nemzeti színű kendővel integetnek.

MÁSODIK FÉRFI
A peronon katonák állnak.

HARMADIK FÉRFI
És vigyázz és kész és tűz.

MÁSODIK FÉRFI

Szelíden se nézünk, mint az állatok, mikor vágóhidakra viszik őket.

HARMADIK FÉRFI

És vigyázz és kész és tűz.

ELSŐ FÉRFI

Mint tépett szakállú vén zsidó.

HARMADIK FÉRFI

És vigyázz és kész és tűz.

MÁSODIK FÉRFI

Az ember véget ér valahol.

ELSŐ FÉRFI

Bányában.

HARMADIK FÉRFI

Babilon vizeinél.

MÁSODIK FÉRFI

Az ember véget ér valahol.

Csend.

A három férfi felemeli a bőröndöket.

ELSŐ FÉRFI

A bőröndöm üres.

MÁSODIK FÉRFI

Elveszett, azután megkerült.

HARMADIK FÉRFI

Az emlékeimet hordom benne.

Sorban nyitják föl a bőröndöket. A bőrönd belsejébe fekete-fehér képek vannak ragasztva. Egymás felé fordítják a bőröndöket, mintegy szembesítésként.

MÁSODIK FÉRFI

Emlékezz Marburgra.

HARMADIK FÉRFI

Emlékezz Mariborra.

ELSŐ FÉRFI

Emlékezz Délvidékre.

Most visszafordulnak a közönséghez.

ELSŐ FÉRFI

A böröndben emlékek vannak.

MÁSODIK FÉRFI

A böröndben felejtés van.

HARMADIK FÉRFI

A böröndöm üres.

Csend.

ELSŐ FÉRFI

János vagyok.

MÁSODIK FÉRFI

A nevem Abraham Mendel.

HARMADIK FÉRFI

Ljubonak hívnak.

Csend.

ELSŐ FÉRFI

Én csend vagyok.

MÁSODIK FÉRFI

Én hallgatás.

HARMADIK FÉRFI

Én semmi sem.

Csend.

ELSŐ FÉRFI

Sose felejtem el a gonoszságot.

MÁSODIK FÉRFI

A kémények hallgatását.

HARMADIK FÉRFI

A rácsokat, amik nem tudnak összeérni.

ELSŐ FÉRFI

Az első büntetést.

MÁSODIK FÉRFI
Az embernek csúfolt állatot.

HARMADIK FÉRFI
A térképek árulását.

Csend.

ELSŐ FÉRFI
A lélek fázik, és a testhez dörgölőzne.

MÁSODIK FÉRFI
Gazdátlan szerelem.

ELSŐ FÉRFI
Otthon nélküli hodály.

HARMADIK FÉRFI
Katatón éjszaka.

ELSŐ FÉRFI
Csend.

MÁSODIK FÉRFI
Felejtés.

HARMADIK FÉRFI
Semmi sem.

Csend.

ELSŐ FÉRFI
És sose felejtem el a jót.

MÁSODIK FÉRFI
A mosolyok összeesküvését.

HARMADIK FÉRFI
A szemekből sugárzó kegyelmet.

ELSŐ FÉRFI
A bűjtatott falatot.

MÁSODIK FÉRFI
A menekített imát.

HARMADIK FÉRFI
A halál előtti feltámadást.

A három férfi ismételten egymás felé fordul.

MINDHÁRMAN
Itthon vagyunk.

Lezárják a bőröndöket, majd félreteszik. Nekiállnak összetolni a síndarabokat, és amikor végeznek, sorba állnak rajta.

ELSŐ FÉRFI
Az állomáson lecserélték a táblát.

HARMADIK FÉRFI
Több nyelven mondják be az érkező vonatot.

MÁSODIK FÉRFI
A peronon rokonok állnak.

ELSŐ FÉRFI
Fehér kendővel integetnek.

HARMADIK FÉRFI
A távolban gyárak tömjénezik az eget.

ELSŐ FÉRFI
A sínek folytatódnak valahol.

HARMADIK
A történelem folytatódik valahol.

MÁSODIK FÉRFI
Az ember folytatódik valahol.

Elrobogó vonat hangja, majd csend.

(Az előadás ősbemutatója 2013-ban volt a Lendvai Színház-és Hangversenyteremben.)